

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică

Analizând proiectul de **Ordonanță privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.138 din 16.08.2002,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Având ca legitimare legislativă dispozițiile art.1, pct.VI, poz. 1 din Legea nr. 411/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, prezentul proiect de ordonanță are ca obiect de reglementare stabilirea cadrului general privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, activitate de importanță primordială care stă la baza promovării progresului economic al țării în mod echilibrat și durabil, al societății în ansamblul său, la ridicarea potențialului inovativ, ca urmare a fluxului de cunoștințe și informații, care constituie mijlocul de pregătire și formare a resurselor umane la înalt nivel cultural, intelectual și științific.

Elaborarea proiectului de ordonanță s-a realizat ținând seama de conținutul Programului de Guvernare, precum și de armonizarea cu reglementările Uniunii Europene în domeniul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice.

Structurat în nouă capitole, proiectul definește cadrul general de reglementare și organizare a activității de cercetare-dezvoltare, sistemul național de cercetare - dezvoltare și categoriile de unități și instituții de drept public și de drept privat care îl compun, stabilește condițiile privind evaluarea activității de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică și autoritățile competente să realizeze această activitate, sursele de finanțare și modul de constituire a acestora, valorificarea potențialului de cercetare, precum și unele măsuri pentru stimularea dezvoltării tehnologice și a inovării atât prin acordarea de sprijin financiar, cât și prin acțiuni de dezvoltare a infrastructurii de inovare și transfer tehnologic.

2. Referitor la art.49 alin.(2) din proiect, care prevede alocarea de la bugetul de stat a unui procent minim de 0,8 % din PIB pentru acțiuni finanțate pe bază de programe și pentru celelalte cheltuieli, semnalăm că prin Decizia nr.36/1996, Curtea Constituțională a declarat ca fiind neconstituțional procedeul de stabilire a unor procente din PIB anual pentru activitatea de cercetare-dezvoltare.

3. Având în vedere că proiectul conține și unele dispoziții exprese cu privire la destinația fondurilor alocate de la bugetul de stat, precum și modul de utilizare a acestora, pentru eficiența actului normativ considerăm util ca proiectul să conțină și unele sancțiuni contravenționale, pentru cazurile de nerespectare a prevederilor ordonanței.

Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. **La preambul**, pentru un spor de precizie în redactarea temeiului legal, propunem ca trimiterea să se facă la “art.1, pct.VI, poz.1 din Legea nr.411/2002”.

2. Având în vedere că, potrivit prevederilor art.2 alin.(1) din proiect, conceptul de cercetare-dezvoltare include și inovarea, la art.3 alin.(3) lit.a), propunem eliminarea cuvintelor “și inovare”.

Observația este valabilă și pentru art.5 alin.(1), art.36 alin.(1), art.42 lit.c), art.47 alin.(4) lit.b), art.52, art.53 alin.(1), art.60 alin.(1) și (2), art.75 alin.(5), art.78 alin.(2) și art.87 alin.(2).

3. **La art.5 alin.(2)**, pentru ca dispoziția normativă să debuteze cu subiectul, sugerăm reamenajarea textului astfel:

“(2) Dreptul de acces liber la fondurile publice destinate activității de cercetare - dezvoltare este garantat în condiții de competență și cu respectarea prevederilor legale și contractuale

privind drepturile de proprietate intelectuală și de utilizare a rezultatelor”.

La alin.(4) al aceluiași articol, pentru un plus de rigoare în redactarea textului, propunem înlocuirea cuvântului “menționate”, cu “prevăzute”, expresia consacrată fiind “prevăzute la alin.(1)”.

Această observație o formulăm și pentru art.8 alin.(2) și (3), art. 14 alin.(3), art.47 alin.(5) și (6), art.63, art.69 și art.84 alin.(1).

4. Pentru sistematizarea normelor din cuprinsul art.8, propunem înlocuirea, în textul alin.(1), a expresiei “și alte categorii de unități” cu sintagma “și următoarele categorii de unități”, punându-se în finalul textului semnul de punctuație (:). Ca urmare marcajul alin.(2) și (3) va fi înlocuit cu literele A și B, care se vor referi la unitățile și instituțiile de drept public (A) și la unitățile și instituțiile de drept privat (B).

În acest fel, urmează să se elimine trimiterile la alin.(1) din partea dispozitivă a actualelor alin.(2) și (3).

În noua sa redactare, art.8 va avea un singur alineat care, potrivit normelor de tehnică legislativă, nu mai trebuie marcat.

5. **La art.9 alin.(1)**, precizăm că sintagma “o formă de organizare juridică” nu este specifică stilului normativ și, de aceea, propunem reanalizarea textului. Observația este valabilă și pentru art.17 alin.(1).

În ceea ce privește alin. (2) al art. 9, sugerăm eliminarea, ca redundantă, a expresiei “Formele de organizare ale”, urmând ca alineatul să debuteze cu sintagma “Celelalte categorii de unități”.

6. **La art.10 alin.(1)**, pentru o mai corectă redactare, propunem înlocuirea expresiei “asociative prevăzute de lege” prin sintagma “asociative **în condițiile** prevăzute de lege”, iar **la alin. (2)**, cuvintele “conform legii” să fie înlocuite prin expresia “conform prevederilor legale”, formulare consacrată pentru astfel de situații.

7. **La art.11 alin.(2)**, având în vedere că Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, după adoptare a mai suferit unele intervenții legislative, pentru o completă informare urmează ca după titlul acesteia să se insereze sintagma “cu modificările ulterioare”.

Totodată, ținând seama că potrivit normelor de tehnică legislativă, alineatul trebuie să constituie o ipoteză juridică de sine stătătoare, pentru precizia textului propunem inserarea expresiei "a unităților de cercetare-dezvoltare prevăzute la alin. (1)", după

sintagma "Prin hotărâre a Guvernului de înființare și/sau organizare și funcționare".

În același context, pentru ca dispoziția normativă să aibă o finalitate, sugerăm completarea textului cu mențiunea "și date în administrare acestora", iar pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei "care sunt stabilite prin" cu formula "prevăzute de ...".

Ținând seama de aceste observații, propunem reformularea textului alin. (2) astfel:

"(2) Prin hotărârea Guvernului de înființare și/sau de organizare și funcționare a unităților de cercetare - dezvoltare prevăzute la alin. (1) se stabilesc denumirea, obiectul de activitate, sediul și patrimoniul, precum și bunurile din domeniul public prevăzute de Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările ulterioare și date în administrare acestora".

Referitor la alin.(3) al art.11, pentru corelare în plan terminologic cu Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia adunările generale ale acționarilor adoptă hotărâri, sugerăm înlocuirea expresiei "pe baza propunerii" prin expresia "pe baza hotărârii".

8. La art.12 alin.(2), pentru corectitudinea redactării, cuvintele "este aprobat" trebuie înlocuite cu verbul "se aprobă".

9. La art.14 alin.(1), pentru uniformitate în redactarea actelor normative, propunem înlocuirea sintagmei "în condițiile legii" cu expresia "în condițiile prevăzute de lege".

10. La art.15 alin.(2), întrucât în cuprinsul alineatului nu mai este invocat un alt act normativ, propunem eliminarea ca superfluă a expresiei "al prezentului articol".

11. La art.17 alin.(2), pentru o mai bună sistematizare a textului, astfel încât ideile exprimate să fie redactate în ordinea firească, propunem reamenajarea frazei astfel:

"(2) Institutul național este persoană juridică română, care are ca obiect principal activitatea de cercetare-dezvoltare și care funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, calculează amortismente și conduce evidența contabilă în regim economic."

12. La art.18 alin.(1), pentru concizia juridică a redactării, propunem inserarea cuvintelor “îndeplinirii condițiilor” după expresia “pe baza rezultatelor evaluării.”

La alin.(4), pentru un spor de precizie în redactare, propunem înlocuirea expresiei “constituie inclusiv” prin cuvintele “include și ...”.

13. Semnalăm că textul **art.19 alin.(1)** reia, într-o formă mai dezvoltată, prevederea art.11 alin.(2), motiv pentru care sugerăm reanalizarea textelor, astfel încât să se evite repetarea acelorași dispoziții în cuprinsul proiectului.

14. La art.21, apreciem mai adecvată în context formularea “se exercită de către”, în locul cuvântului “revine”.

15. La art.22, propunem înlocuirea expresiei “de un director general”, prin cuvintele “de directorul general”.

16. La art.23 alin.(2), menționăm că potrivit exigențelor de tehnică legislativă, la invocarea într-un text a unui act normativ, titlul acestuia se redă numai atunci când el este invocat pentru prima dată. De aceea, având în vedere că titlul Legii nr.213/1998 a mai fost redat în cuprinsul art.11 alin.(2) din proiect, pentru suplețea reglementării, sugerăm eliminarea acestuia din alin.(2) al art.23.

Totodată, pentru o mai bună exprimare, propunem înlocuirea expresiei “care sunt stabilite prin”, cu “prevăzute de ...” iar în locul cuvintelor “înființare sau reorganizare”, propunem formularea “înființare sau organizare”.

17. La art.30 alin.(2), pentru ca textul să aibă finalitate și să rezulte în ce scop trebuie motivați tinerii, propunem inserarea sintagmei “de a desfășura activități în acest domeniu”, după expresia “vor lua măsuri speciale pentru motivarea tinerilor”.

18. La art.34 alin.(1), precizăm că norma potrivit căreia Consiliul național de atestare și acreditare pentru cercetare este prevăzut să funcționeze ca organism fără personalitate juridică necesită conotații suplimentare, având în vedere că noțiunea de coordonare nu definește cu claritate situația și poziția acestuia în raport cu autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare și cu celelalte persoane juridice pentru care efectuează evaluarea. De regulă, organismele fără personalitate juridică se organizează **pe lângă** un organ al administrației publice centrale (minister).

Referitor la alin.(2) al art.34, întrucât anterior nu există o dispoziție care să permită redarea prescurtată a titlului Consiliului

național de atestare și acreditare pentru cercetare și ținând seama că potrivit normelor de tehnică legislativă, alineatul trebuie să exprime o ipoteză juridică de sine stătătoare, propunem înlocuirea cuvintelor “ale Consiliului” cu sintagma “ale Consiliului național de atestare și acreditare pentru cercetare.”

19. Având în vedere că strategia națională a fost definită la art.3 alin.(2) din proiect, o repetare a acesteia în cuprinsul art.39 alin.(1) nu se motivează și, de aceea, propunem eliminarea expresiei “de cercetare-dezvoltare, denumită în continuare Strategie națională”.

20. La **art.40 alin.(1)**, textul nu precizează dacă respectivul consiliu are sau nu personalitate juridică, motiv pentru care este necesară completarea corespunzătoare a textului.

21. La **art.44 alin.(1)**, pentru corectitudinea redactării, propunem înlocuirea cuvintelor “este aprobată” prin verbul “se aprobă”, în acest fel accentuându-se caracterul imperativ al dispoziției.

22. La **art.46 alin.(2)**, pentru respectarea prevederilor art.35 alin.(2) din Legea nr.24/2000, conform căroră în redactarea actelor normative verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă, propunem înlocuirea verbului “vor fi solicitate” cu forma verbală “se solicită.”

Observația o formulăm și pentru art.58 alin.(2) și (3) lit.c) și art. 88.

23. La **art.47**, pentru uniformitate în redactare, cuvântul “Național” trebuie scris cu literă mică.

La alin.(2) al aceluiași articol, prin care se înființează Centrul Național de Management Programare, textul trebuie să prevadă complet statutul juridic al acestei instituții.

Fiind în subordinea autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare este de presupus că acesta **are personalitate juridică**.

De asemenea, pentru un spor de precizie în redactare, propunem ca teza a doua, care stabilește proveniența veniturilor extrabugetare, să constituie un alineat distinct. Propunem următoarea redactare:

“(2) În vederea optimizării activității de conducere de programe se înființează Centrul Național de Management Programare, instituție publică, cu personalitate juridică, cu finanțare extrabugetară, în subordinea autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare. Organizarea și funcționarea Centrului Național de Management Programe se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(3) Veniturile extrabugetare ale Centrului Național de Management Programe provin din activitatea de conducere programe finanțate din surse interne sau/și internaționale, precum și din alte activități conexe”.

Pe cale de consecință, celelalte alineate ale art.47 vor fi renumerotate.

24. La art.48, pentru mai multă precizie normativă, propunem ca textul să se refere la **unitățile din cadrul** sistemului național de cercetare.

25. Întrucât la art. 49 alin. (1) este folosită noțiunea de “fonduri” și nu aceea de “resurse”, pentru corelare în plan terminologic, **la art.50 alin.(1)**, propunem înlocuirea cuvântului “Resursele” cu “Fondurile”.

26. Pentru un spor de precizie în redactare, **la art.58 alin.(1)**, propunem ca înaintea expresiei “în termen de 90 de zile” să se introducă sintagma “și aprobate prin hotărâre a Guvernului”, eliminându-se textul respectiv din finalul alineatului.

27. Pentru corelarea în plan tematic cu norma de la art.47 alin.(4), care se referă la bunurile și serviciile ca proceduri de selectare a contractorilor, precum și cu norma de la alin.(6) al aceluiași articol, care face trimitere la, “normele metodologice menționate la **art.60 alin.(2)**”, propunem ca în cuprinsul art.60 alin.(2) să se introducă expresia “bunurilor și serviciilor prevăzute la art.47 alin.(4)”, după sintagma “Normele metodologice privind contractarea”.

28. La art.61 alin.(2), pentru o mai bună redactare, propunem înlocuirea expresiei “În baza acestui caracter”, prin sintagma “În baza caracterului de recurență”, iar la alin. (3), eliminarea, ca redundantă, a expresiei “În vederea atingerii unui obiectiv” și reformularea textului, astfel:

“(3) Contracte de finanțare se pot încheia până la nivel de execuție, directă și nemijlocită, inclusiv”.

29. La art.68, pentru fluentă exprimării, propunem reformularea părții de început a articolului astfel:

“Nivelul alocat într-un singur an de la bugetul de stat pentru. . .”.

30. Întrucât abrevierile într-un act normativ nu sunt recomandate de normele de tehnică legislativă, **la art.70 alin.(1) lit.d)**, propunem înlocuirea abrevierii “etc.” prin cuvintele “și altele asemenea”, formulare consacrată în cazul enumerărilor.

Referitor la alin. (3) al aceluiași articol, propunem eliminarea, ca superflue, a cuvintelor “de la”, din sintagma “prevederilor de la alin. (1)”.

31. La art.75 alin.(4), având în vedere că după adoptare, Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție și Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe au suferit și unele completări, pentru a evidenția acest aspect, este necesară inserarea cuvintelor “și completările”, după cuvintele “cu modificările”, la ambele acte normative. În același context, propunem și eliminarea, ca superfluu, a cuvântului “respectiv”, din expresia “și respectiv ale art. 7”.

Referitor la alin.(5) al art.75, pentru cursivitatea textului, propunem înlocuirea expresiei “pe baza unor clauze specifice contractuale”, cu sintagma “pe baza unor clauze contractuale specifice”.

32. La art.77, pentru o mai bună redactare, propunem inserarea sintagmei “în baza prezentei ordonanțe” din finalul primei teze după expresia “registru special de evidență constituit”.

33. La art.87 alin.(1), pentru un plus de rigoare în redactarea textului, propunem înlocuirea expresiei “unor analize efectuate de experți”, prin sintagma “analizelor efectuate de experți”.

34. La art.88, norma privind înființarea Societății de investiții pentru transfer tehnologic și dezvoltare este necesar să se stabilească cu exactitate statutul juridic al acesteia.

35. La art.89, întrucât Ordonanța Guvernului nr. 25/1995 privind reglementarea organizării și finanțării activității de cercetare-dezvoltare a fost aprobată prin Legea nr. 51/1996 cu modificări și completări, pentru o deplină informare, propunem inserarea cuvintelor “și completări” după sintagma “aprobată cu modificări”. De asemenea, după redarea Legii nr. 51/1996, urmează să se scrie “cu modificările și **completările** ulterioare”, având în vedere că această ordonanță a suferit ulterior și completări.

Observația este valabilă și în cazul Ordonanței Guvernului nr.8/1997 unde, după cuvintele “cu modificările” se vor înscrie cuvintele “și completările”.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1090/22.08.2002